

ИЗВЕШТАЈ О ОСНОВНИМ ПОКАЗАТЕЉИМА СТАЊА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА

у периоду од 2015. до 2019. године

*** ОПШТИНА ТРСТЕНИК ***

УВОД

Праћење апсолутних показатеља безбедности саобраћаја (број и последице саобраћајних незгода) представља један од најчешће коришћених елемената за праћење стања безбедности саобраћаја на одређеном подручју, планирање мера и активности и праћење ефеката примењених мера. У складу са тим Агенција је извршила анализу стања безбедности саобраћаја за сваку локалну самоуправу (општину и град) појединачно и израдила Извештај са најважнијим чињеницама за сваку локалну самоуправу. Анализе су извршене на основу података о саобраћајним незгодама које су се догодиле у периоду од 2015. до 2019. године и резултата истраживања индикатора безбедности саобраћаја у Републици Србији 2019. године.

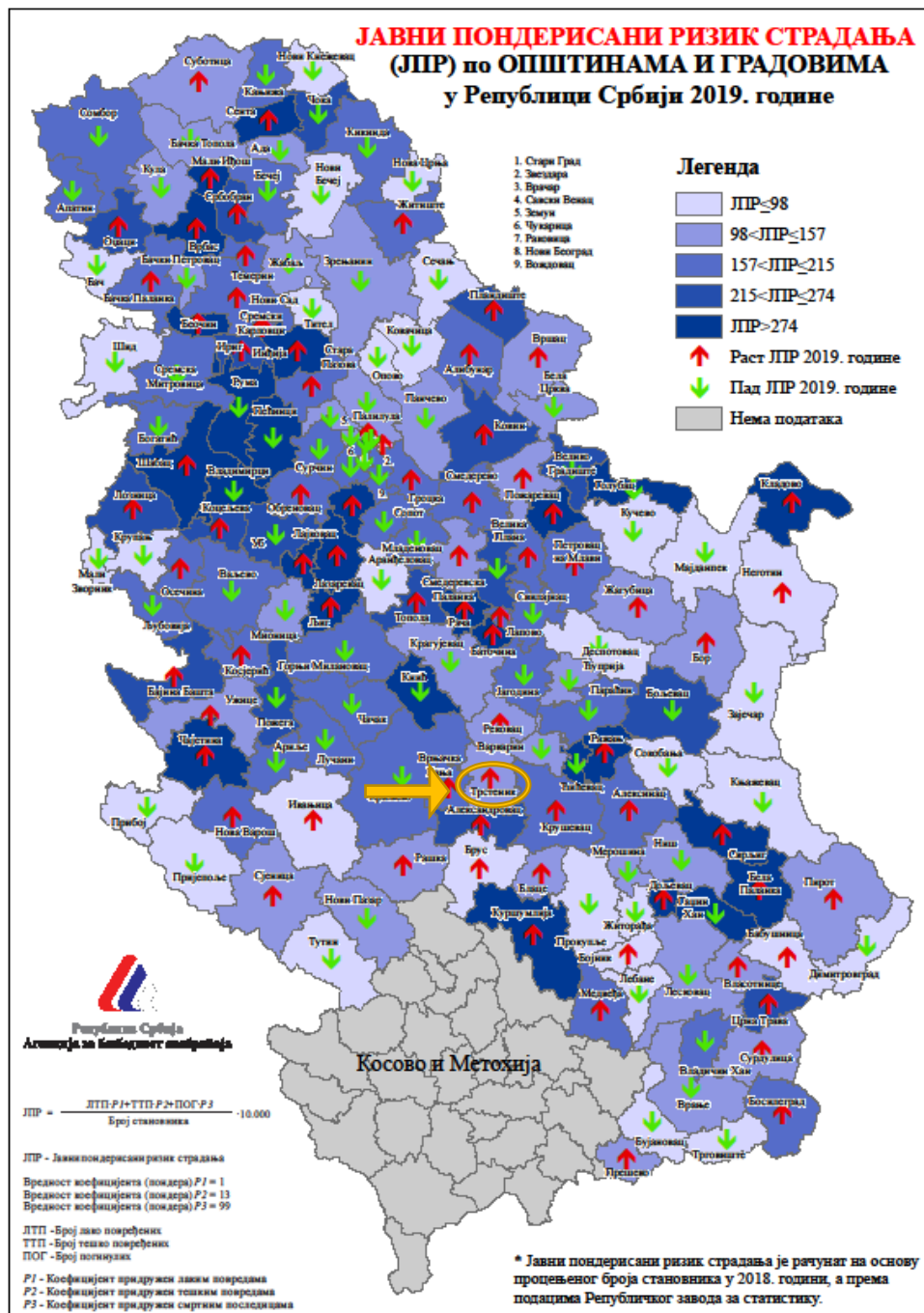
Овај извештај садржи основне податке о стању безбедности саобраћаја на територији општине Трстеник. У извештају се налазе подаци о тренду који је успостављен у претходном петогодишњем периоду (2015-2019. година) када су у питању број саобраћајних незгода (СН) и број погинулих (ПОГ) и повређених (ПОВ) лица у саобраћајним незгодама на територији општине Трстеник. Извршена је анализа стања безбедности саобраћаја за различите категорије учесника у саобраћају, у односу на својство учешћа, категорију возила у којој су се налазили и старост учесника. За сваку од посматраних категорија учесника у саобраћају су приказани основни подаци о стању безбедности саобраћаја и околностима настанка саобраћајних незгода у којима су учествовали. У Извештају су приказане и вредности основних индикатора безбедности саобраћаја за територију општине Трстеник.

Осим горе поменутих анализа, Извештај садржи и податке о тренутном стању безбедности саобраћаја на територији општине Трстеник, у односу на циљеве дефинисане Националном стратегијом безбедности саобраћаја (за период 2015-2020. година).

Најважније чињенице и закључци произашли из ових анализа би требало да буду смернице за идентификацију проблема страдања становништва у саобраћајним незгодама, за планирање других детаљнијих истраживања и будућих активности свих субјеката на територији општине, у циљу унапређења безбедности саобраћаја.

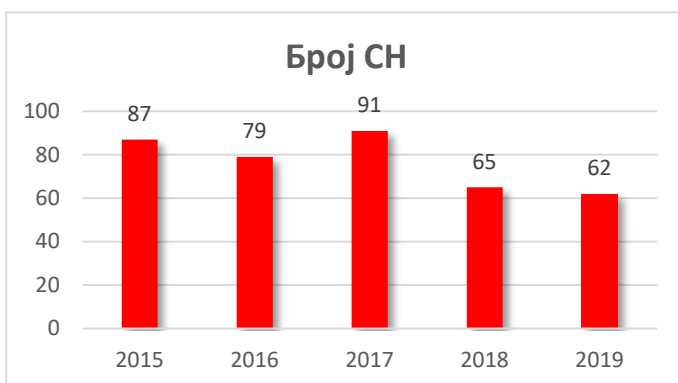
За спровођење детаљнијих анализа података о саобраћајним незгодама можете се користити и јавно доступном апликацијом „**БАЗА ПОДАТАКА О ОБЕЛЕЖЈИМА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ**“, која је свим заинтересованим корисницима доступна преко интернет стране Агенције <http://www.abs.gov.rs/sr/analyze-i-istravanje/baza-podataka> или директно преко линка <http://195.222.99.60/ibbsPublic/>. Апликација је намењена свим субјектима, институцијама, предузећима и појединцима који су заинтересовани за податке о обележјима безбедности саобраћаја у Србији. Треба напоменути да апликација даје могућност за анализу података по локалним самоуправама (општинама и градовима), што може бити посебно значајно за рад локалних тела за координацију послова безбедности саобраћаја (савети и сл.).

1. КАРТА ЈАВНОГ ПОНДЕРИСАНОГ РИЗИКА СТРАДАЊА ПО ОПШТИНАМА И ГРАДОВИМА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ 2019. ГОДИНЕ

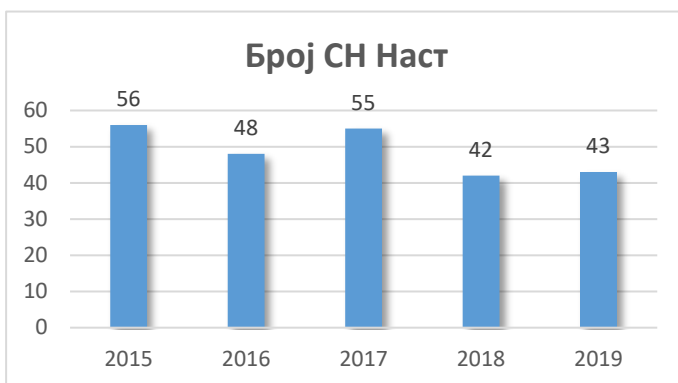

На карти изнад, приказане су вредности јавног пондерисаног ризика страдања становништва у друмском саобраћају, за 2019. годину, за сваку локалну самоуправу (општину и град) у Републици Србији. Јавни пондерисани ризик представља однос пондерисаног укупног броја настрадалих лица у саобраћајним незгодама (погинули, тешко повређени и лако повређени) током 2019. године и броја становника за сваку локалну самоуправу. Вредности јавног пондерисаног ризика су подељене у 5 класа. Јавни пондерисани ризик за општину Трстеник припада класи **ниске вредности ризика**, при чему је у 2019. години дошло до **повећања** јавног пондерисаног ризика у односу на 2018. годину.

2. ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЉИ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

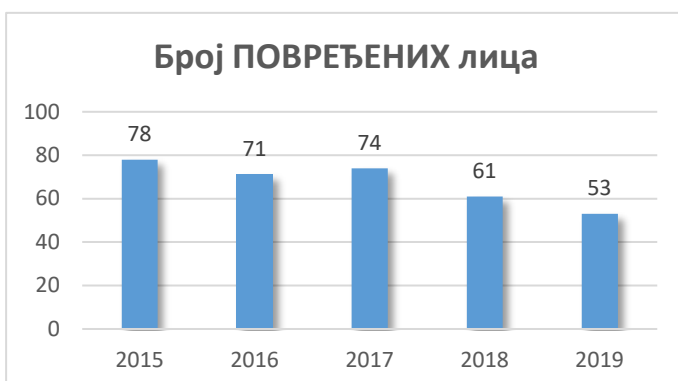
- Укупан број регистрованих саобраћајних незгода, у периоду 2015-2019. године, је: **384.**

- Укупан број саобраћајних незгода са настрадалим (погинулим и повређеним) лицима, у периоду 2015-2019. године, је: **244.**

- Укупан број погинулих лица у саобраћајним незгодама, у периоду 2015-2019. године, је: **18.**

- Укупан број повређених лица у саобраћајним незгодама, у периоду 2015-2019. године, је: **337.**

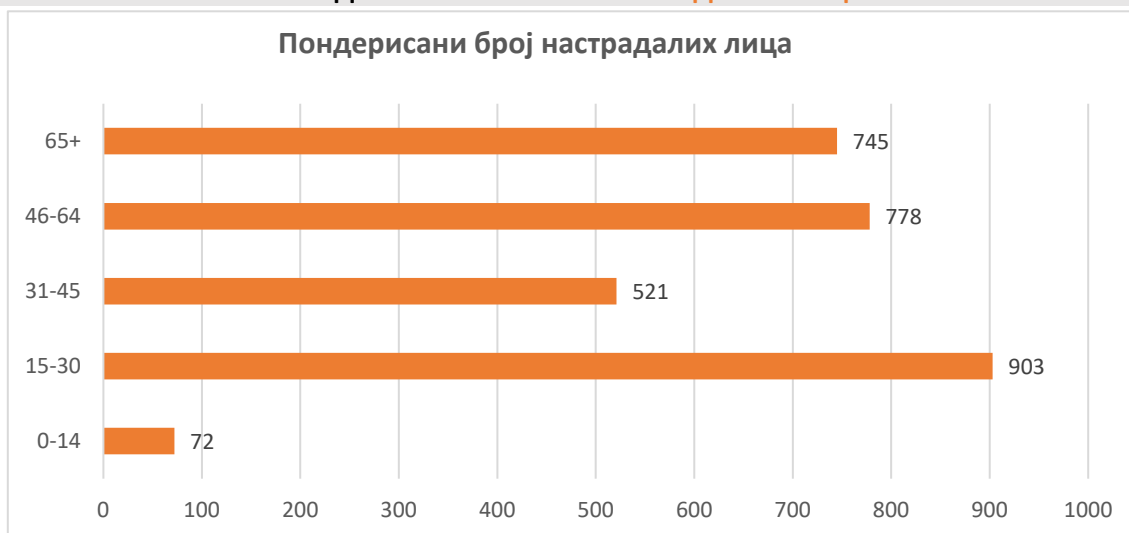
2. СТРУКТУРА НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА КАТЕГОРИЈУ ВОЗИЛА И СВОЈСТВО УЧЕШЋА

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим коефицијентима (ПОГх99; ТТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да, у односу на категорију возила и својство учешћа настрадалих у саобраћајним незгодама, највише страдају **возачи и путници у ПА**.

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА СТАРОСТ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА

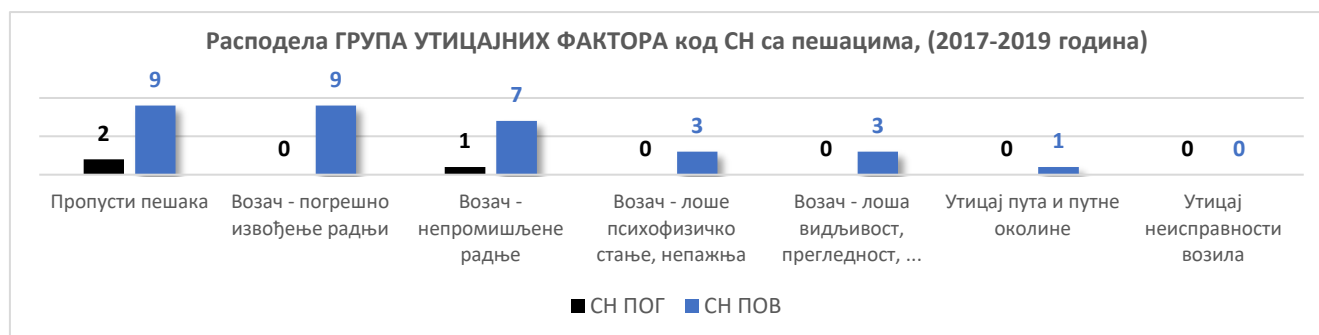
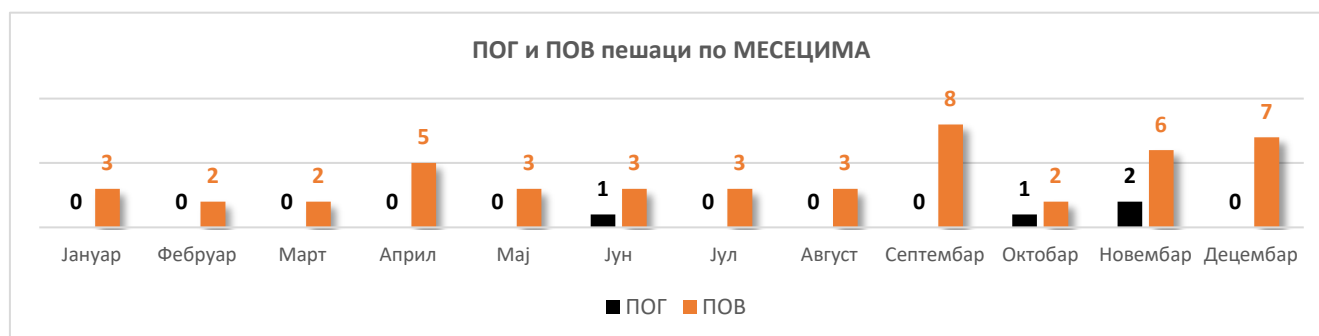
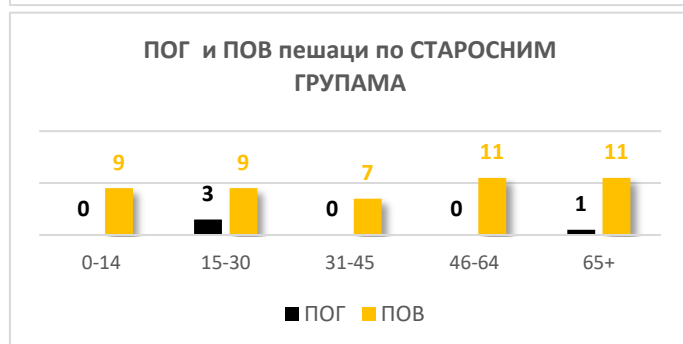

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим коефицијентима (ПОГх99; ТТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да у саобраћајним незгодама највише страдају лица из **старосне групе 15-30 година**.

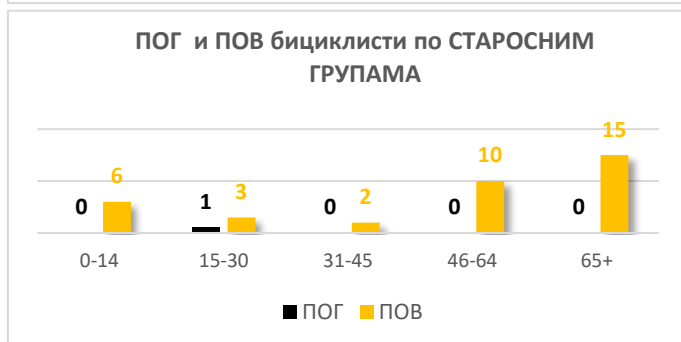
3. БЕЗБЕДНОСТ ПЕШАКА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

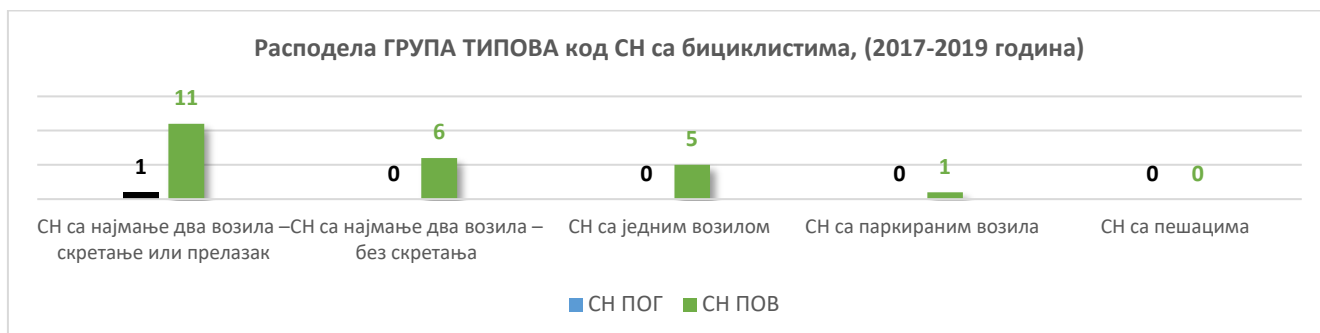
- Број погинулих пешака је 4, што чини 22% погинулих лица у СН (у Србији пешаци чине 25% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених пешака је 47, што чини 14% повређених лица у СН (у Србији пешаци чине 14% свих повређених лица у СН).
- Највише настрадалих пешака је међу лицима старости 15-30 и 65+ година.
- Пешаци највише страдају у септембру и новембру.
- У периоду од 2017. до 2019.године најчешћа група утицајних фактора настанка саобраћајних незгода са настрадалим пешацима је Пропусти пешака.

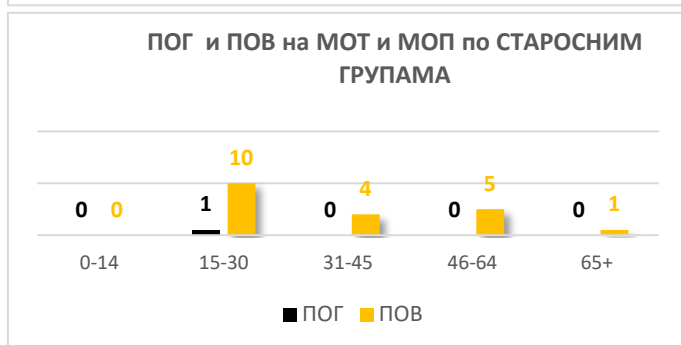
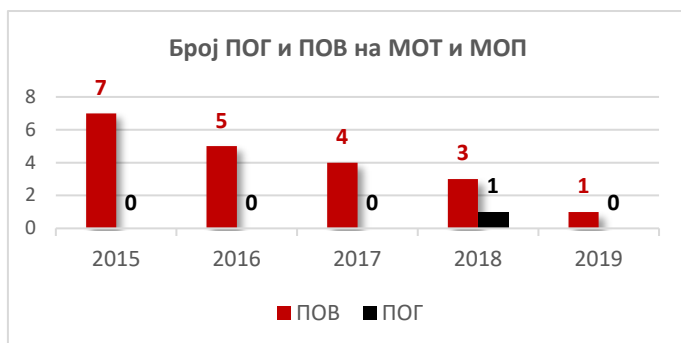
4. БЕЗБЕДНОСТ БИЦИКЛИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

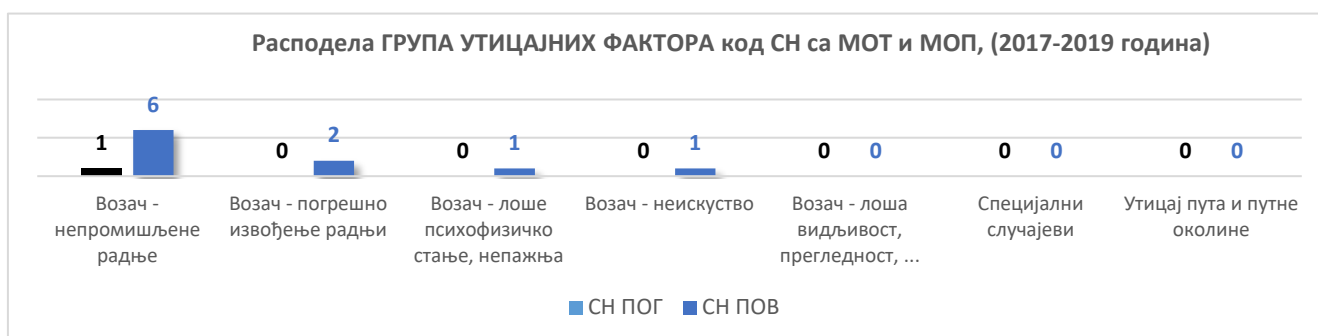
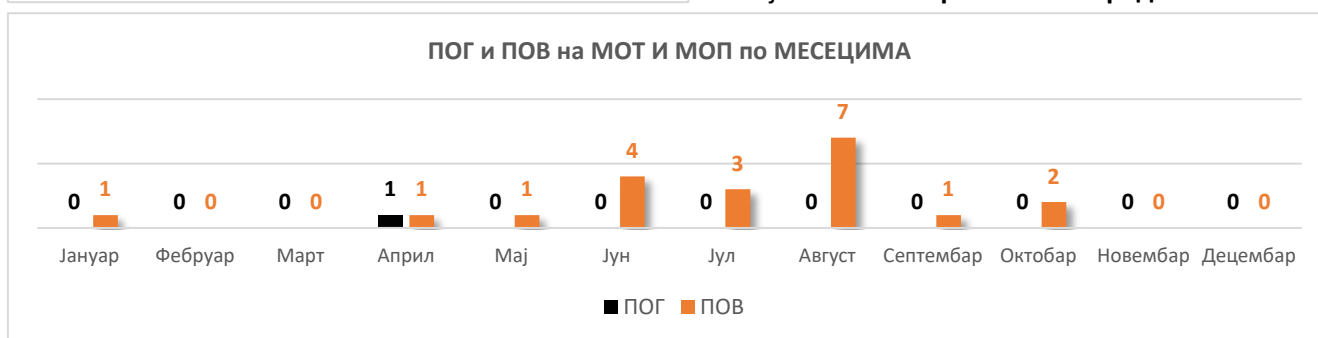
- Број погинулих бициклиста је 1, што чини 6% погинулих лица у СН (у Србији чине 10% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених бициклиста је 36, што чини 11% повређених лица у СН (у Србији чине 7% свих повређених лица у СН).
- Највише настрадалих бициклиста је међу лицима старости 65+ година.
- Бициклисти највише страдају у августу.
- У периоду од 2017. до 2019. године у СН са учешћем бициклиста најчешће је одабрана група типова СН са најмање два возила – скретање или прелазак.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група утицајних фактора настанка саобраћајних незгода са настрадалим бициклистима је Возач - непромишљене радње.

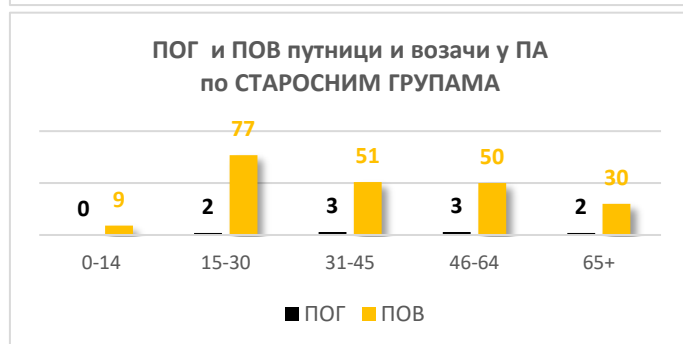
5. БЕЗБЕДНОСТ МОТОЦИКЛИСТА И МОПЕДИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

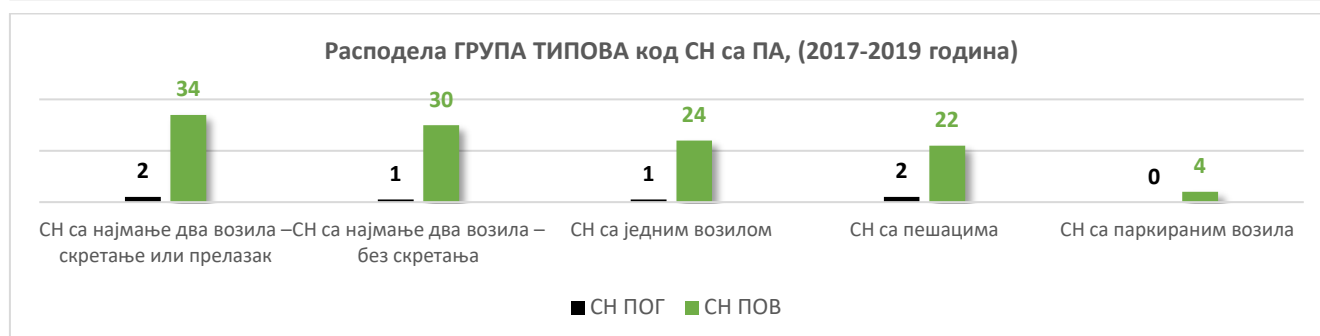
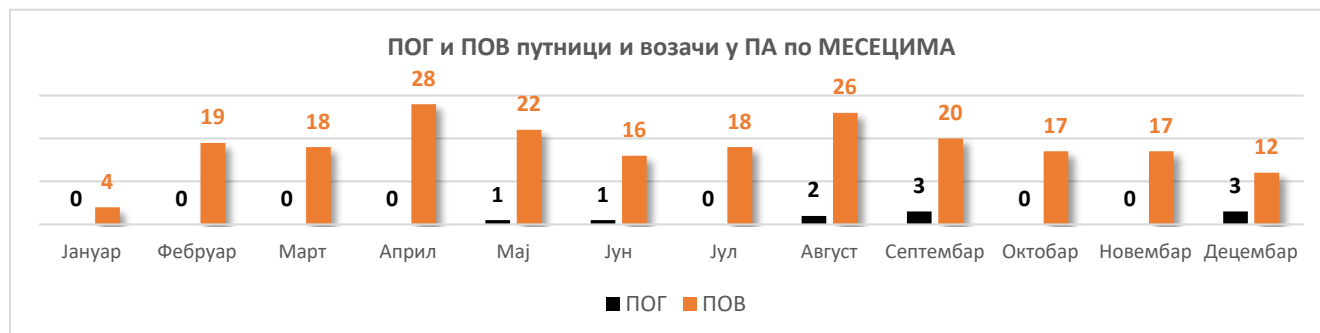
- Број погинулих возача и путника на мотоциклима и мопедима је 1, што чини 6% погинулих лица у СН (у Србији чине 9% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених возача и путника на мотоциклима и мопедима је 20, што чини 6% повређених лица у СН (у Србији чине 7% повређених лица у СН).
- Највише настрадалих лица на МОТ и МОП је међу лицима старости 15-30 година.
- Лица на МОТ и МОП највише страдају у августу.
- У периоду од 2017. до 2019.године у СН са МОТ и МОП најчешће је одабрана група типова СН са једним возилом и СН са најмање два возила – скретање или прелазак.
- У периоду од 2017. до 2019.године најчешћа група утицајних фактора настанка саобраћајних незгода са настрадалим лицима на МОТ и МОП је Возач - непромишљене радње.

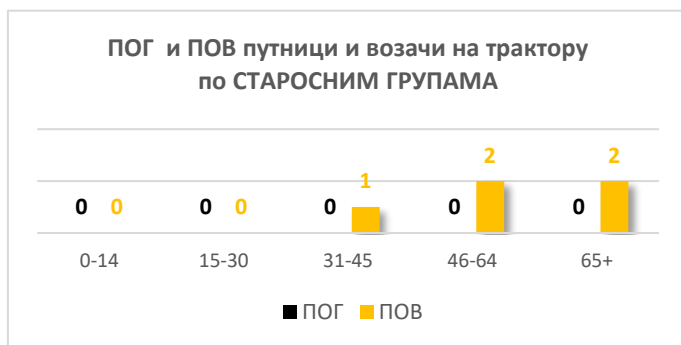
6. БЕЗБЕДНОСТ ПУТНИЧКИХ АУТОМОБИЛА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

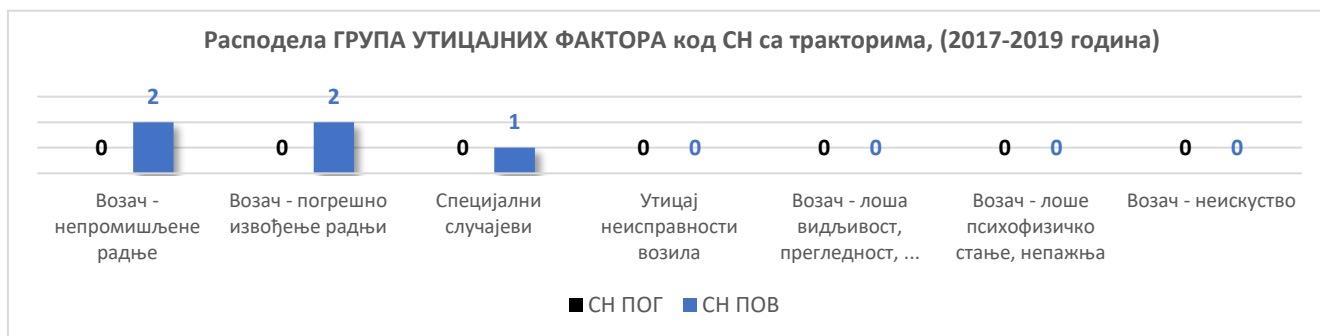
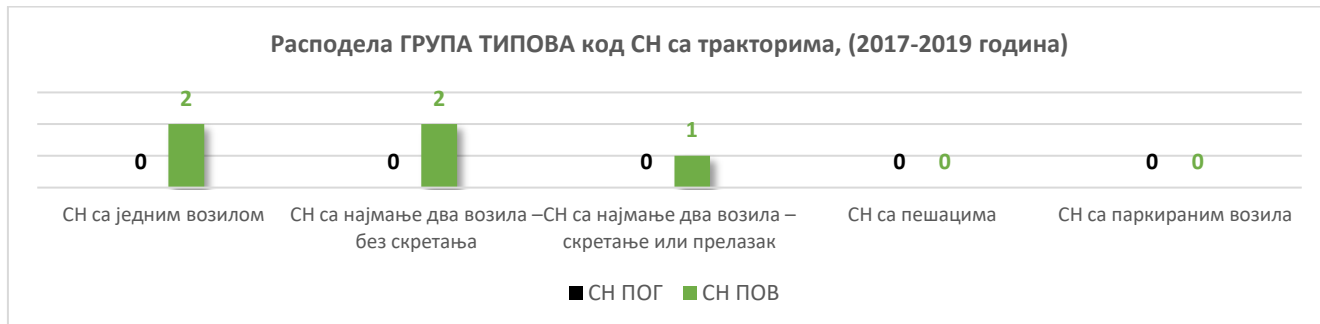
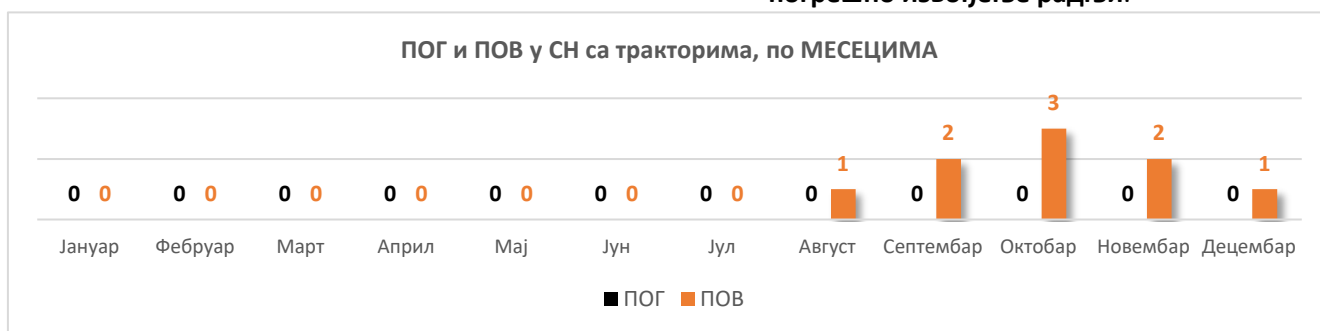
- Број погинулих возача и путника у ПА је 10, што чини 56% погинулих лица у СН (у Србији чине 46% погинулих лица у СН).
- Број повређених возача и путника у ПА је 217, што чини 64% повређених лица у СН (у Србији чине 61% повређених).
- Највише настрадалих возача и путника у ПА је међу лицима старости 15-30 година.
- Возачи и путници у ПА највише страдају у априлу и августу.
- У периоду од 2017. до 2019.године у СН са ПА најчешће је одабрана група типова СН са најмање два возила – скретање или прелазак.
- У периоду од 2017. до 2019.године најчешћа група утицајних фактора настанка саобраћајних незгода са настрадалим возачима и путницима у ПА је **Возач - непромишљене радње**.

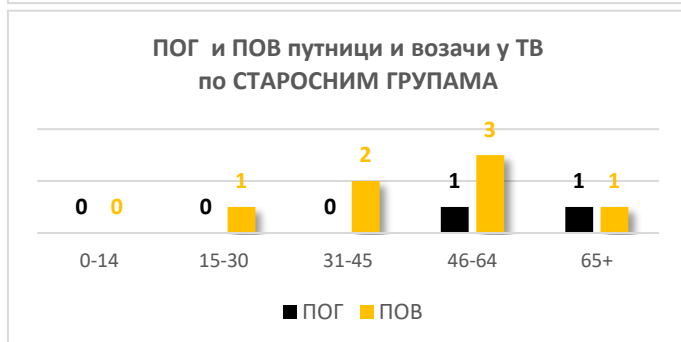
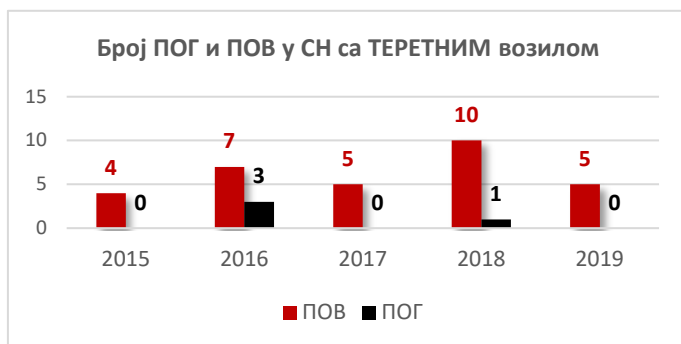
7. БЕЗБЕДНОСТ ТРАКТОРИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

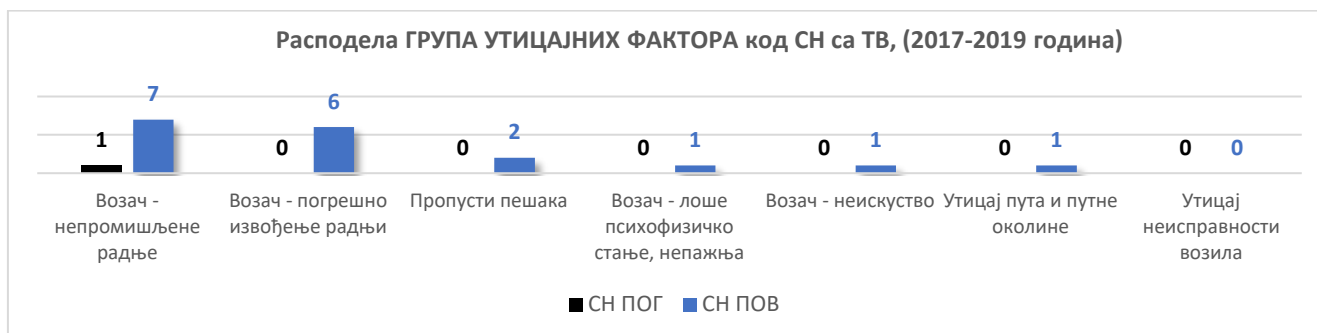
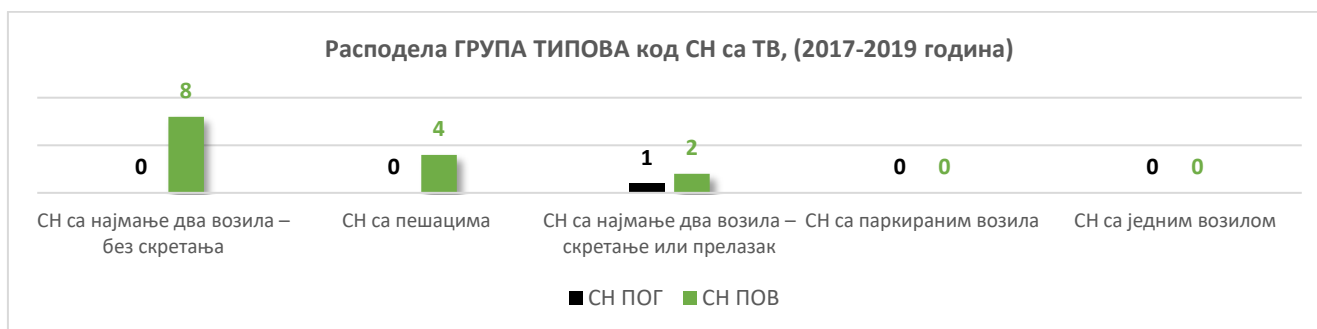
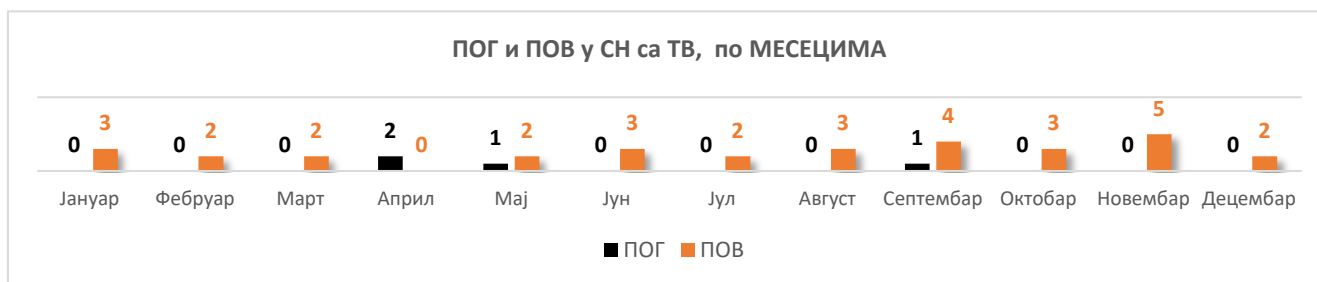
- Није било погинулих лица у саобраћајним незгодама са учешћем трактора (у Србији чине 5% погинулих лица у СН).
- Број повређених лица у СН са тракторима је 9, што чини 3% повређених лица у СН (у Србији чине 1% повређених у СН).
- Највише настрадалих возача и путника на тракторима је међу лицима старости **46-64 и 65+ година**.
- Највише настрадалих лица у СН са тракторима је у **октобру**.
- У периоду од 2017. до 2019. године код СН са тракторима најчешће је одабрана **група типова СН са једним возилом и СН са најмање два возила – без скретања**.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка СН са настрадалим лицима са учешћем трактора је **Возач - непромишљене радње и Возач - погрешно извођење радњи**.

8. БЕЗБЕДНОСТ ТЕРЕТНИХ ВОЗИЛА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

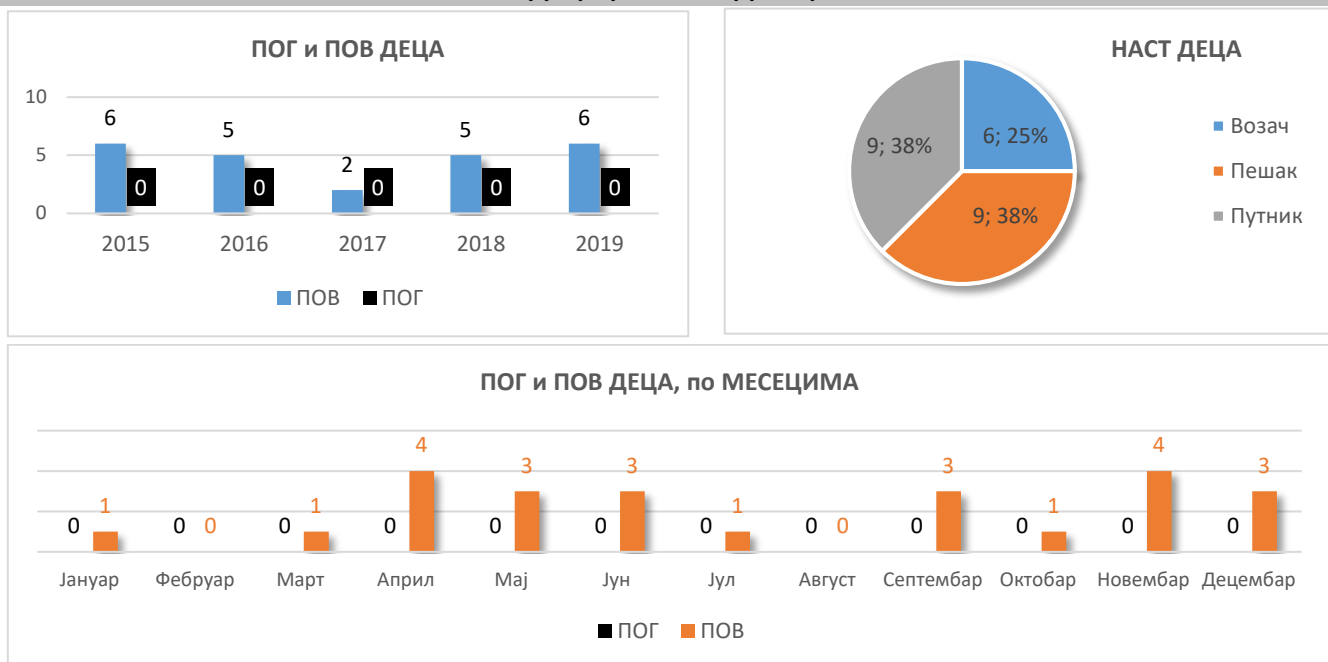

- Број погинулих лица у СН са учешћем теретних возила је 4, што чини 22% погинулих лица у СН (у Србији чине 8% погинулих лица у СН).
- Повређена лица у СН са теретним возилима је 31, што чини 9% повређених лица у СН (у Србији чине 4% повређених у СН).
- Највише настрадалих возача и путника у ТВ је међу лицима старости 46-64 година.
- Највише настрадалих лица у СН са теретним возилима је у септембру и новембру.
- У периоду од 2017. до 2019.године код СН са ТВ најчешће је одабрана група типова СН са најмање два возила – без скретања.
- У периоду од 2017. до 2019.године најчешћа група утицајних фактора настанка СН са настрадалим лицима са учешћем теретних возила је Возач - непромишљене радње.

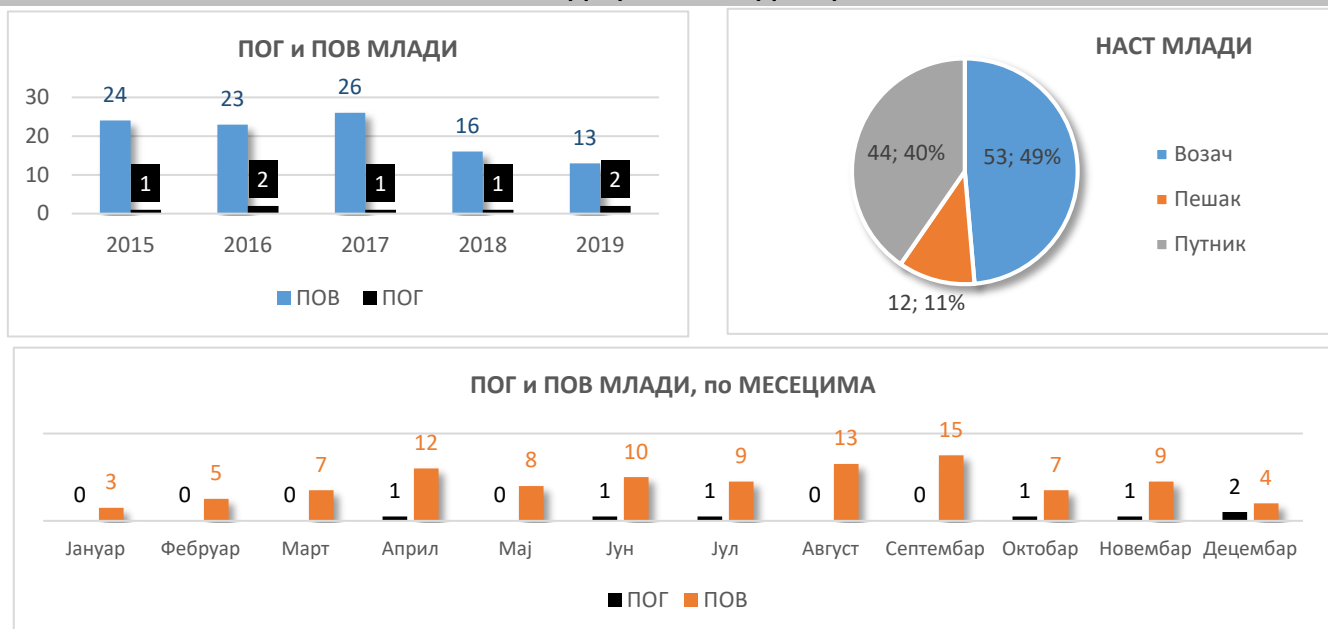
9. БРОЈ ПОГИНУЛИХ И ПОВРЕЂЕНИХ ЛИЦА У ОДНОСУ НА СТАРОСТ УЧЕСНИКА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

ДЕЦА (0 – 14 ГОДИНА)

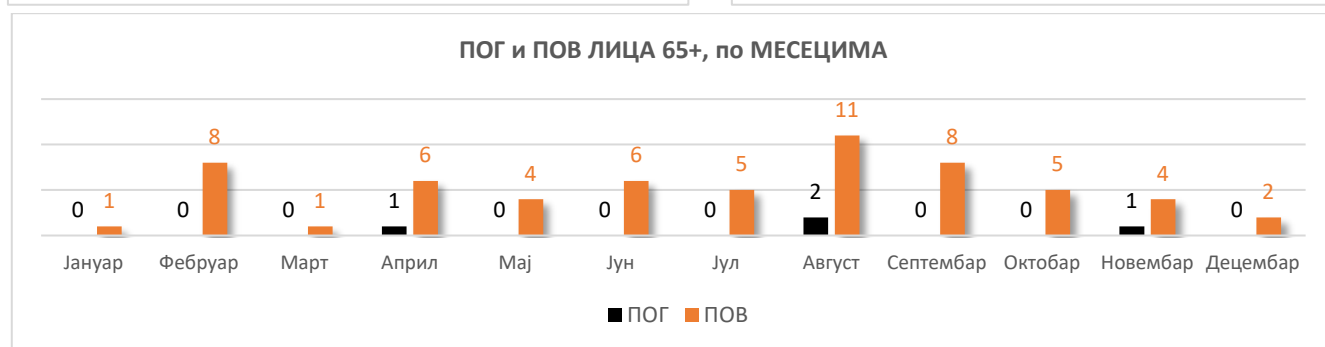
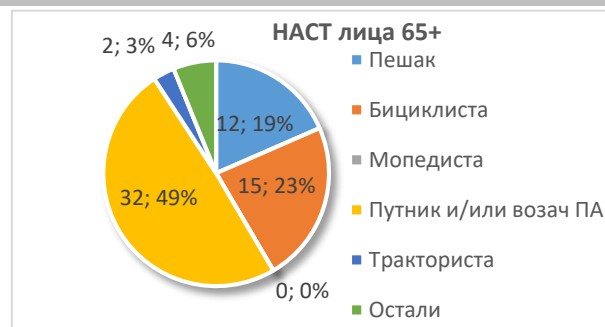
- У посматраном периоду број повређене деце је Број повређене деце је **23**, није било погинуле деце.
- Деца путници чине 38%, деца пешаци 38%, а деца возачи 25% од укупног броја настрадале деце.
- Деца највише страдају у **априлу и новембру**.

МЛАДИ (15 – 30 ГОДИНА)

- Укупан број погинулих младих лица је **7**, што чини **39%** укупно погинулих лица (у Србији чине 19% погинулих лица), број повређених младих је **102**, што чини **30%** укупно повређених лица (у Србији чине 31% повређених лица).
- Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **возача** (49%).
- Млади највише страдају у **септембру**.

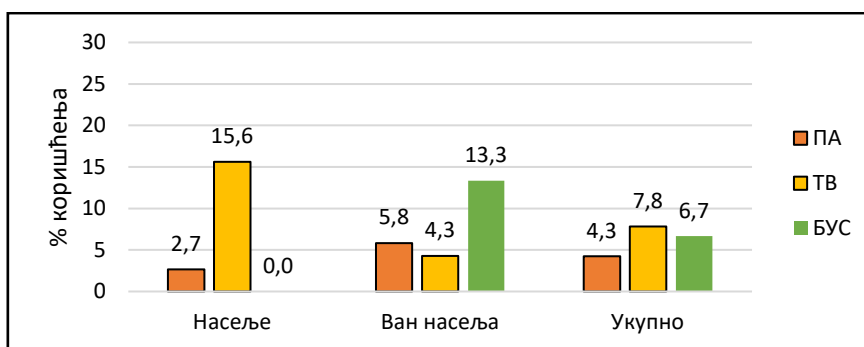
ЛИЦА СТАРОСТИ 65+

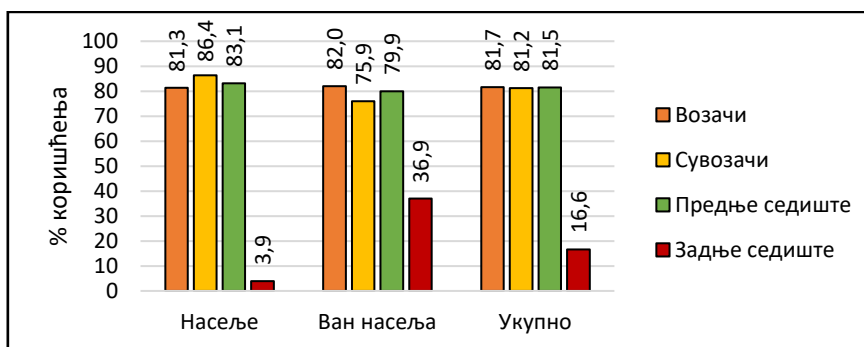
- Укупан број **погинулих старијих лица је 4**, што чини **22%** укупно погинулих лица (у Србији чине 28% погинулих лица), број **повређених** старијих лица је **61**, што чини **18%** укупно повређених лица (у Србији чине 11% повређених лица).
- Старија лица у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **путника и/или возача ПА** (49%).
- Старији највише страдају у **августу**.

3. ИНДИКАТОРИ ПОНАШАЊА УЧЕСНИКА У САОБРАЋАЈУ ЗА 2019. ГОДИНУ* ЗА ОПШТИНУ ТРСТЕНИК

Коришћење мобилних телефона на територији општине Трстеник евидентирано је код 2,7% возача путничких аутомобила и 15,6% возача теретних возила на саобраћајницама у насељу. Ван насеља, 13,3% возача аутобуса; 5,8% возача путничких аутомобила и 4,3% возача теретних возила користи мобилни телефон, Дијаграм бр. 9.1.

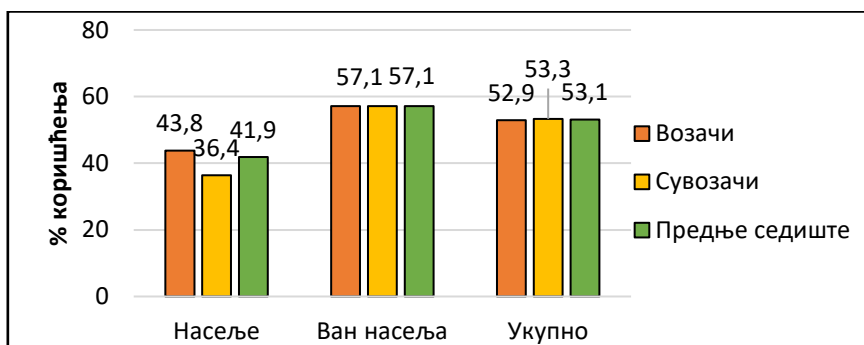

Дијаграм бр. 9.1. Употреба мобилних телефона возача према категорији возила у општини Трстеник

Дијаграм бр. 9.2. Употреба појаса у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t у општини Трстеник

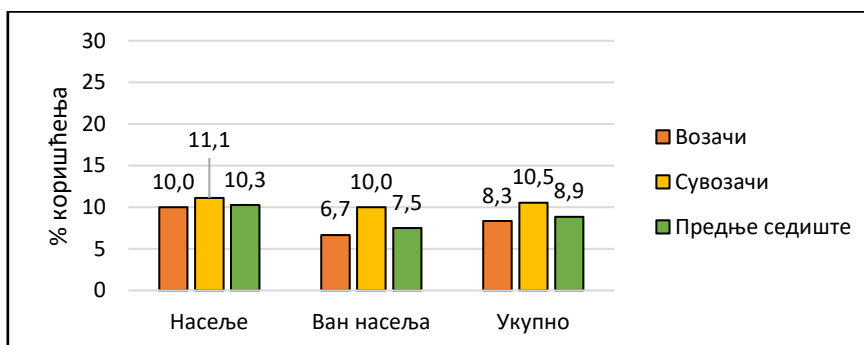
Током истраживања на територији општине Трстеник, сличне вредности индикатора евидентирани су у насељу и ван насеља. За возаче употреба појаса у насељу и ван насеља износи просечно 81,7%. Код сувозача, већи проценат коришћења појаса евидентиран је у насељу (86,4%), у односу на саобраћајница ван насеља (75,9%), Дијаграм бр. 9.2.

Дијаграм бр. 9.3. Употреба појаса у возилима преко 3,5t у општини Трстеник

Употреба сигурносног појаса на предњем седишту у теретним возилима на територији општине Трстеник у насељу износи 41,9%, а ван насеља 57,1%. Вредност индикатора не разликује се код возача и сувозача, Дијаграм бр. 9.3.

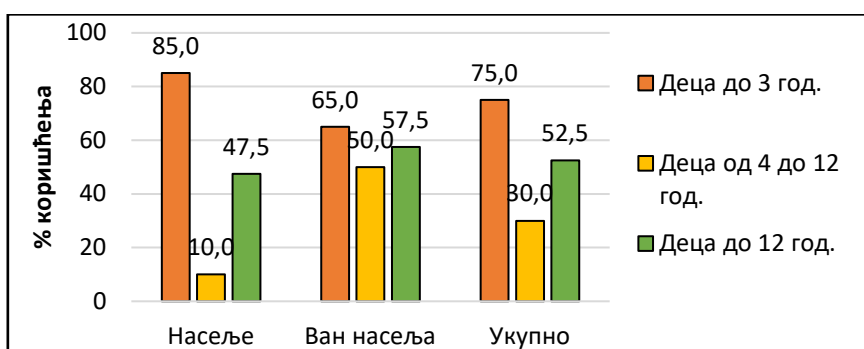
Употреба сигурносног појаса на предњем седишту у аутобусима у општини Трстеник износи 10,3%, а ван насеља 7,5%, Дијаграм бр. 9.4.

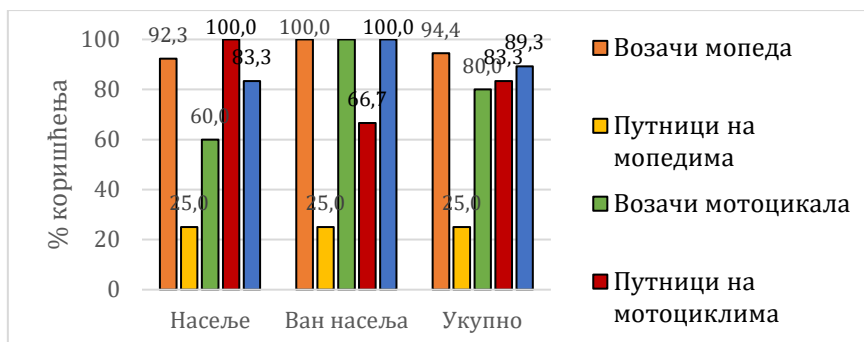
Дијаграм бр. 9.4. Употреба сигурносног појаса у аутобусима у општини Трстеник

У насељу, употреба заштитних система у општини Трстеник, значајно је већа за децу до 3 године у односу на децу од 4 до 12 година, респективно 85% и 10%. Ван насеља 65% деце до 3 године и 50% деце од 4 до 12 година се правилно превози на територији општине Трстеник, Дијаграм бр. 9.5.

Употреба заштитне кациге код возача и путника на мотоциклима на саобраћајницама ван насеља износи респективно 100% и 66,7%. У насељу, употреба кациге током истраживања евидентирана је код 60% возача мотоцикала и 100% путника на мотоциклима. Евидентирани возачи мопеда на саобраћајницама ван насеља, су током истраживања користили заштитну кацигу, док је у насељу то чинило 92,3% мотоциклиста. Исти проценат (по 25%) путника на мопедима је користио заштитну кацигу на обе категорије саобраћајница, Дијаграм бр. 9.6.

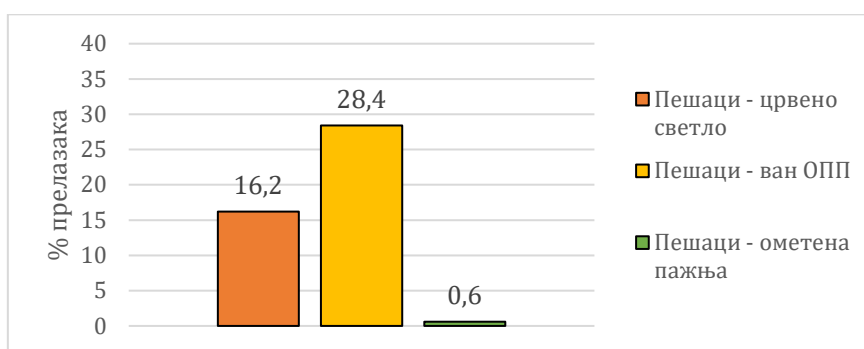

Дијаграм бр. 9.5. Употреба заштитних система за децу у општини Трстеник

Дијаграм бр. 9.6. Употреба заштитних кацига у општини Трстеник

Истраживања понашања пешака на територији општине Трстеник показала су да 16,2% пешака прелази коловоз током укљученог црвеног светла. 28,4% пешака на територији општине Трстеник прелази улицу ван пешачког прелаза, а 0,6% пешака има ометену пажњу током преласка коловоза на пешачки прелаз, Дијаграм бр. 9.7.

Дијаграм бр. 9.7. Понашање пешака у општини Трстеник

Ове и остале карте индикатора безбедности саобраћаја по полицијским управама у РС можете преузети са сајта Агенције за безбедност саобраћаја (<http://www.abs.gov.rs/analize-i-istrazivanje/statistika-i-analize/karte-pokazatelja/indikatora>).

Основни циљеви безбедности саобраћаја општине Трстеник у складу са националном Стратегијом безбедности саобраћаја на путевима Републике Србије, за период од 2015. до 2020. године

		ПОГ	ТПП	ПОГ ДЕЦА	ТПП ДЕЦА
РЕПЕРНО СТАЊЕ	2011. год.	2	23	1	0
ТРЕНУТНО СТАЊЕ	2019. год.	4	13	0	1
ЦИЉ	2020. год.	max 1	max 11	0	0

Најважније чињенице о стању безбедности саобраћаја на територији општине
Трстеник, у периоду од 2015. до 2019. године

- Догодило се **укупно 384 саобраћајних незгода**, од којих је **244 саобраћајних незгода са настрадалим лицима**.
- У саобраћајним незгодама **погинуло је 18 лица**, док је теже и лакше **повређено 337 лица**.
- Није успостављен опадајући тренд броја погинулих и повређених лица.
- **Погинуло је 4 пешака**, што чини 22% од укупног броја погинулих лица у СН.
- **Број погинулих бициклиста је 1**, што чини 6% укупног броја погинулих лица у СН.
- **Број погинулих возача и путника на мотоциклима и мопедима у СН је 1**, што чини 6% од укупног броја погинулих лица у СН.
- **Погинуло је 10 возача и путника у ПА**, што чини 56% од укупног броја погинулих лица у СН.
- Није било погинулих лица у саобраћајним незгодама са учешћем трактора.
- У саобраћајним незгодама где је један од учесника било теретно возило, **погинуло је 4 лица**, што чини 22% од укупног броја погинулих лица.
- У посматраном периоду **повређено је 24 деце**, док **није било погинуле деце** у саобраћајним незгодама. Деца су највише страдала у својству **пешака, путника (38%)**.
- У саобраћајним незгодама **погинуло је 7 младих**. **Млади чине 39%** од укупног броја погинулих лица у саобраћајним незгодама. Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **возача (49%)**.
- Укупан број погинулих старијих лица је **4**, што чини **22%** од укупног броја погинулих лица. Старија лица у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **путника и/или возача ПА (49%)**.
- Највећи број саобраћајних незгода са настрадалим лицима припада групи типова саобраћајних незгода „СН са најмање два возила – скретање или прелазак“.
- Највише настрадалих лица у саобраћајним незгодама било је у **августу**.

Најзначајнији носиоци активности у безбедности саобраћаја у локалној самоуправи

- **Тело за координацију послова безбедности саобраћаја на локалном нивоу** (Савет, Комисија, и сл.). Координира пословима осталих субјеката у овој области и управља безбедношћу саобраћаја на територији локалне самоуправе.
- **Образовно-васпитне установе** (предшколске установе, основне и средње школе). Представљају један од најзначајнијих субјеката који доприноси унапређењу знања, ставова, вештина и понашања учесника у саобраћају.
- **Саобраћајна полиција**. Има значајну функцију у безбедности саобраћаја, пре свега као орган који врши непосредан надзор и принуду према учесницима у саобраћају, и који евидентира податке о саобраћајним незгодама.
- **Управљач пута на локалном нивоу**. Одговоран за безбедно и несметано одвијање саобраћаја на путевима којима управља.
- **Орган надлежан за послове саобраћаја на локалном нивоу**. Надлежан за техничко регулисање саобраћаја.
- **Здравствене установе**. Учествоју у сталном праћењу здравственог стања возача, врше збрињавање и лечење повређених у саобраћајним незгодама.
- **Медији**. Имају важну улогу у промени свести и понашања учесника у саобраћају и у креирању јавног мњења.
- **Ауто школе**. Одговорне за квалитетну обуку нових возача за безбедно и правилно учешће у саобраћају,
- **Технички прегледи возила**. Одговорни за квалитет контроле техничке исправности возила.
- **и др.**